

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemati velja: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 63.

V Ljubljani, v četrtek 18. marca 1886.

Letnik XIV.

Državni zbor.

Z Dunaja, 17. marca.

Jezikovni odsek.

Že zadnjič sem omenjal, da nobeden naših poslancev kneza Windischgrätza ni slišal glasovati za Scharschmidov predlog. Ker se pa njegovo ime nahaja med glasujočimi, vprašali so ga včeraj, je li glasoval ali ne, in povedal je, da ni glasoval, in da med glasovanjem ni bil v dvorani.

Včeraj izvoljeni jezikovni odsek se je precej po seji sestavil in za predsednika izvolil grofa Hohenwarta, za podpredsednika pa viteza Chlumeckega. Zapisnikarji so Poklukar, Bobrzinski in Bendel.

Coroninijev klub se srdi, da v jezikovni odsek ni izvoljen nihče izmed njegovih udov, in je svojo nevoljo izrazil v posebni resoluciji, v kateri drugim strankam zaradi tega očita brezozirnost. Coroninijevci večidel glasujejo z levico in se le redko kdaj pridružijo desnici. Dosledno bi morala toraj levica skrbeti za to, da kdo izmed njih simtertje pride tudi v kak odsek. Desnica ima med seboj tako različne zastopnike, da se mora v prvi vrsti ozirati na svoje lastne ljudi in pa posebne potrebe posameznih dežel in narodov, preden more drugim skazovati kako prijaznost ali ljubav.

Samostalni predlogi.

Razvada pri prvem branji pričenjati obširne obravnave se je tako vkoreninila, da skoraj pri vsaki priliki pride na dan. Tako je bilo tudi včeraj. Jaques je vtemeljeval svoj predlog gledé omejevanja eksekucij na plače privatnih uradnikov ter je pri tej priliki ščipal tudi antisemite. To je pripravilo Fiegelna, da je Jaquesu odgovarjal, češ, da antisemiti so različni; antisemiti so Rusi, ki žide izganjajo, so Nemci, ki oderuhe oistro prijemajo, pa so tudi antisemiti, ki nečejo, da bi jih židi zastopali v javnem življenju, ampak hočejo svoje zadeve vravnati sami! Tudi dr. Pattai se je proti Jaquesu postavil po robu in v dolgem, zanimivem govoru zavračal njegove neosnovane napade na antisemite, ob enem pa na drobno pretresal tudi nasvetovano postavbo in zagovarjal njeno potrebo. Ker se je k

beseði oglasil še Weitlof, sklenil je predsednik sejo ob dveh popoldne in prihodnjo sejo napovedal za danes. Izmed pet samostalnih predlogov, ki so včeraj stali na dnevnem redu, toraj še eden ni bil dovršen. Pred sklepom je Knotz kupčijsko ministerstvo interpeliral zaradi neke železnice na Českem, Neuwirth pa je postavil samostalen predlog, ki loterijstvo omejuje.

V današnji seji se včeraj pretrgana obravnava nadaljuje. Po razdelitvi došlih peticij izročil se je vladni predlog, da naj se puškine cevi poskušajo, preden se izdelujejo v puške, obrtniškemu odseku, potem je govoril Weitlof o Jaquesovem predlogu, ki se je izročil justičnemu odseku v pretres.

Za njim je Kronawetter vtemeljeval predlog o službeni pragmatiki uradnikov; enak predlog je postavil Scharschmid, ki ga bode tudi danes vtemeljeval. Izročila se bosta posebnemu odseku v pretres in poročanje. Na dnevnem redu je še vtemeljevanje nekega predloga, ki ga je postavil poslanec Tausche, da bi se zabranjevalo pridenje in ponarejevanje za živež potrebnih reči, potem Abrahamovičev predlog o vravnovanju tarifov, prvo branje dveh fidejkomisov in cela vrsta peticij. Ko to sklepam govori Tausche; ni toraj pričakovati, da bi bil rešen celi dnevni red. Prihodnja seja bo v petek, ker na Dunaji sv. Jožef ni zapovedan praznik. Na vrsto pride državni proračun, čigar pretresanje bo trajalo kake 3 tedne.

Ali so Slovenci federalisti?

„Slov. Narod“ je priobčil 27. febr. t. l. svoj program, ki si ga je bil postavil l. 1868 ob svoji ustanovitvi. Ta program ima, kakor se je sklenilo na zboru „Narodne Tiskarne“ zopet obveljati, oziroma veljati tudi zanjeprej. V programu je brati z debelimi črkami tudi naslednji stavek: „Poroštvo obstanka in vspešnega razvijanja avstrijske države vidimo jedino le v obveljavi federalističnih načel.“ Po teh načelih želi program doseči združenje Slovencev „v jedno administrativno celoto“. Po teh načelih se tudi vpira slabljenju države z uvednim dualizmom.

Pritrditi je, da je program sestavljen politično

na omenjene in druge strani, in če tudi gledé na Slovence razširimo meje, ki so potrebne za njih obstanek, so poti, v programu razodete, vendar prave tudi za sedanjo našo politiko. Vprašanje pa je opravičeno, ali je tudi ime primerno onim načelom, po katerih se nam je ravnati.

Slovenci ne hrepené po večinah v kaki deželi ali po združenji deželi s pomešanimi narodnostimi, da bi potem oni kot večine gospodovali nad drugimi, oni ne želé drugih sebi navezati, se ž njimi okrepiti, ampak sami sebe ločiti od drugih, da bi bili sami svoji gospodarji. Oni nočejo toraj dospeti do kake velike dežele na podlagi skupljenja dosedanjih manjših dežel, da bi potem gospodarili na škodo celokupnosti naše države, ampak so zadovoljni s pravicami, ki jih vživa doslej samouprava posameznih cis-litavskih kronovin, samo s tim razločkom, da hočejo izbacniti iz svoje samouprave gospostvo drugih narodov. Slovencem toraj ni do tega, da bi centralni parlament gledé na skupne zadeve oslabili, ampak radi prepuščajo istemu parlamentu vse, kar je zares skupnega; jedino o čemur nočejo vedeti, je to, da bi se vtikali drugi narodi z naravnimi ali umetnimi večinami z zadeve slovenske narodnosti.

Slovenci hočejo tako malo zmanjšati zastop skupnodržavnih interesov, da so celó proti dualizmu, toraj za okrepjenje jednega samega centralnega parlamenta. Narodi s takimi zahtevami močnega središča in samostojnosti jedino v narodnih in specifično domačih zadevah pa niso federalisti, ampak nekaj veliko poblebnišega. Madjari, ki so dosegli obliko dualizma, so pravi federalisti, in federalisti so vsi oni, ki odobrujejo obliko dualizma, kakor oni, ki bi radi kaj enakega dosegli za svoj narod. Program „Slov. Naroda“ odločno nasprotuje dualizmu, njegov program toraj tudi nikakor ni federalističen. Njegov in v obče slovenski program tudi ni avtonomističen v smislu deželne samouprave, ker tako upravo že imamo, pa ne na našo korist; program slovenski, ki ne zahteva družega, kakor združenje jednega in istega naroda v jedno administrativno skupino, je specifično naroden program in zasluži v nasprotju z deželno avtonomijo ime narodne avtonomije.

LISTEK.

Od propada bolgarskega naroda pod turškim jarmom

od l. 1391 do najnovejših časov, do rusko-turške vojske l. 1877.

(Odlomek govora g. Močnika v „Katoliški družbi“.)

Govoril sem že od dvoje lastnosti grških škofov, ktere je razkolniški patrijarh iz Carigrada pošiljal slovanskim Bolgarom, 1. od nenasiitljive lakomnosti, 2. o sovraštvu do slovanstva. To poslednje se je začelo prav očitno kazati v polovici preteklega stoletja, ko ste bili odpravljeni dve slovanski nadbiskupiji v Ohridu v Albaniji in v Trnovi na Bolgarskem. Sovraštvu je do vrha prikipelo po povzdigi Grške l. 1829 v samostojno kraljestvo. Bolgarske knjige so že celó javno sežigali, kakor se je to zgodilo v Trnovi na povelje nadškofa Hilariona. — Rusi so sicer dobro netli ogenj nezadavljivosti, ali poslednjič so domú povrnivši se Bolgare sultanovi milosti (!) izročili, tako se je zgodilo l. 1809 in l. 1829.

Po Krimski vojski je pa sultan začel reformovati v grški razkolniški cerkvi. Razglasil je dné 18. februvarja l. 1856 sloveči razglas „Hatti-Humajum“, določil je, da se patrijarh ne sme odstaviti, a škofje naj imajo stalno plačo. Vzdignilo se je pa 60.000 Bolgarov v Carigradu in se hotlo ločiti od Bizanca. Tedanji patrijarh Ciril, da bi vtolažil ljudstvo, je nekaj Bolgarov posvetil za škofe. A zaman! Posvečenih jeden, Hilarion, je stopil narodu na čelo, in se je odpovedal Bizancu. Cirilov naslednik je hotel bolj strogo postopati. Sedaj so se pa Bolgari javno in slovesno odpovedali grškim patrijarhom, šli so k nadškofu Brunoni-ju ter prosili za sprejem v katoliško cerkev.

Prosili so tudi v Rimu za sprejem v katoliško cerkev, samo to so prosili, da smejo obdržati svoje bogoslužje in bolgarski jezik v cerkvi. V pismu 21. januarja 1861 je sprejel Pij IX. Bolgare v katoliško cerkev, in povsem potrdil njih bogoslužje. 14. marca istega leta je posvetil Pij IX. sam arhimandrita Sokolskega za nadbiskupa Bolgarije. Bilo je ravno tisoč let, odkar je sprejel krščansko vero knez Bogoris, in sveto opravilo se je vršilo v

Sikstinski kapeli, kjer je bila slika poslednje sodbe, vsled ktere se je baje tudi knez Bogoris spreobrnil. Odkar je bila unija sklenjena v Florenci, Rim še ni imel tako veselega dne. Sokolski se je veselja zjokal. Med posvečevanjem, ko je pokleknil pred papežev tron, je imel poleg sebe o. Bore-ta, prednika lazaristov iz Carigrada, ki je prestavil na latinsko, kar je Sokolski po bolgarski izrekel, na drugi strani pa je bil mladi dijakon Rafael Popov, ki je do smrti zvest ostal uniji, tudi, ko je Sokolski zginil. Ko je posvečevanje minulo, vsedel se je nadškof na tron, na glavi mu je bila orientalska mitra, ki ima podobno cesarske krone, v rokah je imel grško pastirsko palico. Potem je papež zapel zahvaljeno pesem „Te Deum“, in ko so pevci odpeli, šel je novo posvečeni v slovesnem sprevedu po kapeli. Konečno je vse navzoče blagoslovil v bolgarskem jeziku.

Gledé na sedanjo dōbo, z ozirom na okoliščine v naši škofiji, ko je „Slov. Narod“ prav po nepotrebnem in brez vsacega vzroka napadel milostnega Ljubljanskega kneza in škofa, vpletel je govornik naslednje besede:

Iz tega očitno vidite, da Rim rad dovoli slo-

Slovenci po vsem tem niso toraj deželni, ampak narodni avtonomisti, in stavek, ki smo ga navedli iz programa „Slov. Naroda“ se mora spremeniti za isto stvar, za iste zahteve. Popolnoma v smislu programa „Slov. Naroda“, pa tudi vseh Slovencev in vseh pravih Avstrijcev se mora odslej glasiti dotični stavek tako: „Poroštvo obstanka in uspešnega razvijanja avstrijske države vidimo jedino le v obveljavi načel narodne avtonomije ali narodno-avtonomističnih načel.“

Ta popravek je silno važen za Slovence same, ker drugače se oni kažejo svetu, kakor da bi v resnici zahtevali več, nego zahtevajo. Federalizem, ki je nastal z vpeljavo dualizma, je državo oslabil, Slovenci pa tega nočejo. Čehi sami, kateri imajo največ pravice do politične moči, jednake z Madjari, se ne imenujejo več federaliste; oni govoré zdaj vedno le o deželni avtonomiji, tu pa tam tudi o avtonomiji narodov. Poslednja pojma, kakor smo videli, se ne pokrivata, ali na svojo škodo ju javna glasila in zastopniki zamenjujejo. Nasprotniki naših zahtev pa nas itak radi slikajo kot federaliste; toliko bolj se je varovati, da sami ne pospešujemo razširjati krivih imen za določeno stvar.

Za slovenske težnje imamo zdaj pravo ime, in če so stvar pred 14 leti krstili rodoljubi neprikladno, jim ni zameriti, ker so se držali v prvi vrsti Čehov pri dotični terminologiji. In še Čehi, ki imajo še doslej drugo stališče nego Slovenci, se izogibajo imena, za ktero ne upajo doseči stvari. Napačno bi toraj bilo z dobro stvarjo povdarjati krivo ime, in ker niso napravili na to stran nobene korekture ob ponatisnem programu od l. 1868, zdelo se mi je primerno, da jaz s tem vstrežem.

F. Podgornik.

Politični pregled.

V Ljubljani, 18. marca.

Notranje dežele.

Scharschmidov predlog je tudi še vedno na površji; kamor človek zaide v politične kroge, čuje izvestno, da se govorica suče okoli Scharschmida. Na desni poslanske zbornice je Scharschmidov predlog pri glasovanju: Ali naj se takoj zavrže, ali pa izroči posebnemu odseku, na videz nekaj razdvoj napravil, ki je pa le navidezen, kajti v tem je vsa desnica edina, da omenjeni zloglasni predlog, ki ni družega, nego grob članu XIX. temeljnih postav (v katerem so naše pravice vsaj na papirji, če jih v resnici ni povsod in nikjer po celem obsegu), se bode skupno zavrgel, kedar se iz odseka na dnevni red v državni zbor povrne. Čehi in Slovenci pa tudi pri glasovanju za predlog, ali naj se izroči odseku ali ne, niso nič pomišljali, temveč takoj rekli da ne, ker najbolje vedó, kako da bi jim bil tak predlog za postavu sprejet, škodljiv. Kedar se predlog povrne iz odseka zopet v poslaniško zbornico, oglasil se bo grof Hohenwart, ki bo prvi rekel: „proč z njim! čast smo mu skazali, da smo ga dali v odsek, več ne zasluži!“ Prav tako bodo ga obsodili Rumunci, ki dobro vedó, kaj jih čaka na Černoviški univerzi, če se Scharschmidov predlog sprejme. Tirolei se tudi ne bodo zanj pulili, ker bi njim ne koristil in ne škodoval, pač pa bodo glasovali z večino proti njemu, ker vedó, da bi predlog nenemškimi narodnostim krivico delal. O Lichtensteinovem klubu, kjer ima Solnograški Lienbacher

poglavitno besedo, se še ne vé, kaj bo storil. Pač pa ne bo nevaren, ker prvič tudi letos ne bo imel edinosti pri glasovanju, temveč se bo cepil, kakor se je lansko leto cepil pri glasovanju za prav enak Wurmbrandov predlog. In če bi se tudi ves ta klub z levičarji združil, še vendar proti centrumu in desnici ne bodo zadostne večine dobili na zmago.

V čem je skrivnost **Tiszove vlade**? Madjarom je treba le govoriti o narodnosti, in potem vse privolijo, kar se od njih zahteva, vse odobrujejo, kar se jim predlaga. „Madjarska državna misel“, to je bilo prvo in poslednje tudi pri debatah o reformi uprave. Poročevalec Darday je rekel, uprava mora taka biti, a ne drugačna, ako nočemo, da zgubi državni zbor madjarski znak (karakter), kterega ima še dandanes, in Tisza je povdarjal omenivši veliko oblast, ktera se podeli s to postavo državi, da mora vlada moč imeti, da zatara vse državni nevarne spletke že precej v začetku. Kaj to pomeni in komu se to hoče povedati, ni si treba posebno razkladati; kajti nasproti madjarskemu šovinizmu (veličjeblodji) mora se vse umakniti. „Salus reipublicae summa lex esto“, rekel je Rimec, Tisza pa pravi: prvi za Bogom smo Madjari.

Iz **Bosne in Hercegovine** prihajajo ob vsaki priložnosti izrazi lojalnosti ondašnjega prebivalstva do Avstrije. Ali so le formalni ali resnično odkritosrčni, o tem mi ne moremo soditi. Pač pa se nam zdi umestno, da bi Avstrija na tiste oprta in o priliki potrjenja miru po velesilah si Bosno in Hercegovino stalno prisvojila. Polovičarstva, v katerem sedaj po zasedenih deželah životarimo, mora že vendar enkrat konec biti. Vsak treznomislec mora spregledati, da se tlaka, kakor jo Avstrija v zasedenih pokrajinah sultanu že osmo leto dela, le nekaj časa opravlja, potem je mora pa konec biti. Na Balkanu je sedaj vsaj navidezno mir, orožje se odklada v založišča, edino le Grška še v njem tiči. Če letos tako ostane, da bo namreč mir, Avstrija res boljšega opravila ne more storiti, kakor do leta 1878 pričeto delo dovrši s priklopom Bosne in Hercegovine k Avstriji. Avstrija sicer še lahko čaka, kajti venkaj je ne bo nihče gonil, če tudi bi jo Srbi, posebno kar jih je radikalne krvi, rajši danes nego jutri venkaj zapodili; toda pri takih razmerah narodno gospodarstvo mnogo škode trpi.

Vnanje države.

Ruski časniki so Bolgarom vse drugačni postali, kakor so bili ob času srbsko-turške vojske. Temu vzrok so ruski vladni listi, ki še vedno kneza Aleksandra ne marajo in zabavljivo o njem pišejo. Teh listov **pisanja o Bolgarin** poprijeli so se sedaj tudi neodvisni listi. Vsi priznavajo, da si je v poslednjem času Bolgarska mnogo priborila, ravno tako pa tudi vsi dvomijo in to večinoma iz škodoželjnosti, da bi vse te pridobitve, ki jih je sicer tudi Rusija odobrila, za Bolgare kako pravo vrednost imele. Rusija jim je le prikimala, kar je storila le zaradi naprave miru. Če bi Rusom ne bilo vse na tem ležeče, da se na Balkanu zopet mir napravi, ruski listi trdijo, da bi Rusija ne bila nikdar dovolila v položaj, kakoršen je. Knez Aleksander naj se le raduje na svojih lavorikah, pravijo ruski listi dalje, saj dolgo se ne bo, kajti lavorike bodo ostale na bolgarskem prestolu, Aleksander pa pojde — kam tega ruski listi ne povedó, pač pa pravijo, da je kaj takega prav lahko mogoče po krščanski vazalskih državah na Balkanu. Dalje Rusi tudi ne verujejo, česar ob enem ves svet ne verjame, da bi na Balkanu ostalo, kakor je sedaj. Niti misliti ni na to! To kar se je lansko jesen in letošnjo zimo ondi zgodilo ni družega nego začetek orijentalnega vprašanja, ki nam je vedno bližje, naj se mu tudi še tako umetno odtegujemo. Turki nekaj takega tudi že čutijo in so za to sprožili misel, da bi bilo dobro osnovati skupino balkanskih držav, katerim na čelu bi Turčija stala. Ha, ha, kdo se ne bo smejal, gnjilo jabolko med zdravim sadjem! Da iz

tega ne bo nič, se že samo po sebi ume, kajti taka zveza bila bi na dve strani nenaravna in to prvič iz krščanskega stališča, da bi kristjanom na čelu stal mohamedan, drugič iz ravno tega vzroka gledé slovanstva. Slovani ne bodo nikdar več Turku svojega tilnika klanjali.

Monopol na žganje so v nemškem državnem zboru skoraj že pokopali. Bismark si je mislil iz tega petelinovega jajca kdo zná kaj zvaliti, s katerim bi se bil nad nemško ozračje dvignil, pa ne bo nič. Prostomisljaki, t. j. tisti najboljši prijatelji, so bili prvi, ki so se od Bismarka obrnili. Tem so se pridružili člani centralnega kluba, konečno pa kakor tretji v zvezi tudi še narodno-liberalci. Bismarkovemu predlogu se je v prvem branji prav taka čast zgodila, kakor se bo pri nas Scharschmidovemu. Izročili so ga tudi posebnemu odseku. Prav tako malo sreče, kakor pri monopolu na šnops, ima Bismark tudi v kulturnem boju s katoliško cerkvijo, kjer je sicer v najnovejšem času zdatno prijenjal, toda ne še popolnoma in to je ravno napačno pri vsem tem. Če Bismark misli, da je katoliška cerkev nevarna luteranski Nemčiji, naj kulturni boj dovrši; če pa ni nevarna, kakor se je v smislu sam izrazil, potem naj ga pa popolnoma opusti, kar že toliko let ne le samo katoliki zahtevajo, temveč z njimi v zvezi tudi konservativni protestantje. Nemški trinog se je sicer še povsod kot celega moža pokazal, tembolj čudno je toraj, zakaj da je ravno tukaj na polovičarsko pot zabredel. Kaj pak, da najbrž to ne bi bil storil, ko bi ne bil primoran; a katoliška cerkev ni upogljiva luteranska. V tem ravno se je bil Bismark zmotil.

Kako je s **kulturnim bojem na Nemškem**? Stojimo pred pragom važnih razsodéb, ki se bodo v Rimu izvršile, zato so tudi drugo branje cerkveno-političnih predlog za 14 dni odložili. Kakošne so pa ta posvetovanja v gosposki zbornici, nam to dovolj kaže, da se je škof dr. Kopp glasovanja zdržal. Ni rekel ne tako, ne tako! Neodložno je sedaj stanje, in ako se to ne spremeni, bode se vršila stvar za stvarjo in videlo se bode za zagrinalom. Skrivali so sedaj, kar se snuje v gosposki zbornici, sedaj se je odkrilo, in priše še predlog sam. Skrivali so pa to za to, da bi katolike iznenadili. Kakor brz se katolikom pové, kaj nameravajo z njimi, je stanje jasno in prevara ni mogoča. — Stvar je pa tako-le: Škof iz Fulde je dosegel, da so zboljšali nekoliko predloge, kar se tiče vzgoje duhovščine ali bode to zadostilo, o tem ima Rim besedo. — Pri vsem se je pa bati, da bi kulturnega boja ne vtesnili na Poljsko. Veliko zaupanja stavijo na Poljskega kardinala Ozackija. Pravijo, da se je ta vgodno izrazil v vladnih predlogih. Toda ne dajmo se motiti! Katoliško ljudstvo le hočejo zbegati, dobro vedó povsod, kaj se pravi popustiti poljske katolike. Ako ima vlada cerkveno vladno na vzhodu popolnoma v rokah, kar se tiče vzgoje duhovščine, bode tudi drugod preobladala.

Iz **Petrograda** se brzojavlja, da je car izdal ukaz, da se ima privatno nepremakljivo premoženje vzeti takó ali tako — ako ne gre drugače tudi s prisiljenim odkupom (po ekspropriaciji), da se stavijo ortodoksne cerkve, pokopališča, župne hiše v baltičskih provincijah, ob enem se ukazuje, da se ima to zgoditi po posebnih predpisih. — Rusi toraj hočejo vresničiti nemški vpliv po bregovih baltičkega morja, in zato so začeli resno delati, kakor kaže ta telegram, delajo to po dobro osnovanem načrtu, ter hočejo vzeti Nemcem vero in narodnost, vse po Bismarkovem receptu.

Silno zanimivi in za bodočo **španjsko politiko** pomenljivi so nazor, ki jih ima zaprti vojvoda Seviljski o Španiji. Prijatelju, ki ga je obiskal, razkladal je vjetnik tako-le: Kar se je o meni in mojem uporu po časniki pisalo, je do malega vse izmišljeno, posebno pa to, da bi jaz zopet Donni Izabelli na prestol pomagal! Jaz, ki sem naraven in ne-

vansko bogoslužje, ako je tega treba in je ljudem v resnici mar za zedinjenje, kakor tukaj Bolgarom. — Latinski jezik pri službi božji liturgičen jezik nikakor ne zavira zedinjenja z Rimom. Res se sliši: Ko bi Slovani imeli slovanski liturgičen jezik, bi naši ločeni bratje raje prestopili h katoliški cerkvi. — Ako kaj tacega trdi tak, ki zgodovine ne pozna, ni mu tako zameriti, ako pa to pravi pismouk, samemga sebe goljufa, pa druge slepari. Zarad liturgičnega jezika niso nikdar odpadali katoliki od rimsko-katoliške cerkve ter postajali razkolniki. Zarad jezika niso odpadali niti Lahi, Francozje in Španjolci, niti Nemci in Slovani. Vzrok odpada je bil napuh pa mesenost. Da, napuh je bil prvi in glavni vzrok odpada v Bizancu. Patrijarhi v Bizancu niso hotli spoznati prvaštva rimskih papežev, raje so se laskali mogotcem v Bizancu, raje so služili oholim velemožem, kakor pa naslednikom sv. Petra, samo da so si smeli prilastovati ime vesoljnega patrijarha (patriarcha oecumenicus). Prigovarjali so si, da kakor je bilo premesteno cesarstvo iz Rima v Bizanc ali Konstatinopol, tako tudi cerkvena duhovna oblast. Nič ni pomagalo ugovarjanje, da rimski papeži imajo za-se neposredno, nepretrgano

nasledstvo za sv. Petrom, kteremu je Gospod rekel: „Tebi bom dal ključe nebeškega kraljestva.“ — „Peter ti si skala in na to skalo bom svojo cerkev postavil — peklenške vrata jo ne bodo premagale.“ — „Pasi moja jagnjeta in moje ovce.“ Kaj ne: jasne in očitne besede, a kaj pomaga vse to napuhu? Napuh je brezumen, slep in gluh in če mu hočete še kaj taceih lastnost pridejati, se mu bodo tudi še prilegle. Kjer pa je tako, tam učiš, prigovarjaš in dokazuješ — zaman; da, vse zastonj. In prav tak je bil Foeij, bizanški patrijarh.

Drugi vzrok je bila **mesenost**. Kakor je Janez K. glavo zgubil, ker je Herodežu očital prešestvo, „Non licet“, ni ti dovoljeno, tako so se zamerili škofje, tako so se zamerili rimski papeži prvakom tega sveta, ter so jim neprestano klicali: „Non licet“, ni ti dovoljeno. Prav iz teh vzrokov je odpadel Bizanc od Rima. Bardas v Carigradu, ki je gospodaval cesarja, je živel v prešestvu. Patrijarh Ignacij je po dolžnosti svaril; a to se ne poslušalo rado. Iskal in našel se je drugi patrijarh, slavohlepen Foeij. Temu je pa bilo vse prav, da se je le zado-stovalo njegovemu napuhu. Bizanc je s seboj potegnul v razkol vzhodne Slované. Ko bi naši ločeni

bratje hotli prestopiti, ko bi namreč Rusi prestopili v katoliško cerkev, Rim bi jim potrdil slovansko službo božjo, kakor jo je potrdil Bolgarom. Da bi pa zarad razkolnikov odpravili latinsko službo božjo, t. j. latinski jezik ter vpeljali slovansko službo božjo in bi se potem zedinili, to je vendar preveč optimistično, vsaj meni se to prav naivno zdi, niti jeden pop bi ne prestopil.

Razkolniki, t. j. njih vladike, nočejo nič slišati o Rimu, oni nas dolžé krivoverce, odpada; ko bi katoliki njim na ljubo odpravili latinski jezik, bi lahko rekli: v tej reči smo jednaki, no sedaj pa pustite še Rim in potem smo edini! O slavni Rim, večni Rim! bodi nam pozdravljen! a ravno razkolniki Rima nočejo spoznati za središče krščanstva. Kako hitro so našli Bolgari Rim, ker so ga resno iskali.

Kakošen hrup so zagnali razkolniški vladike po onem potovanju v Rim l. 1881, ko je vladika Strossmayer izdal ono slavno pismo, v katerem vabi ločene brate v Rim. — „Le pojte vi v Rim, tako so pisali, pa poljubite papučo (pantofel) rimskemu popu, mi ostanemo doma. Vi ste odpadniki, a mi smo pravoverni — pravoslavni.“ Take izjave sem tistega leta

spravedljivi nasprotnik politike Donne Isabelle in Donne Kristine. Jaz sem Bourbonec liberalne vrste in nemaram nikake skupnosti imeti ne z drugimi Bourbonci in ne s Habsburžani, ker so sovražniki prostosti. Jaz se bodem ravnal le po tem, kar mi je moj ranjki oče naročil in pojdem morda še nekoliko korakov dalje. (Seviljski vojvoda je prvorojenec infanta Henrika bourbonskega, kteremu je bil kralj Ferdinand VII. stric.) Odločno in odkritosrčno se bom vedno boril za vpeljavo republike. Ko sem se povrnil od pogreba svojega stričnika, kralja Alfonza XII., povedal sem svoji družini, da so z Alfonzom vred tudi kraljestvo pokopali. Zarad tega me tudi ni volja, koristi naroda žrtvovati katerikoli dinastiji. Če to delajo moji sorodniki (Donna Izabella) tem slabše za nje. Obžalujem jih in vse svoje nade le še na republiko stavim. (Mož menda misli Napoleona III. posnemati.) Odločno sem za republiko, ne da bi se briga za svoje rojstvo, kajti moje osebne dolžnosti do kralja Alfonza XII. šle so z njim vred v grob in dolžnosti do sorodništva ne poznam, ker tudi moji jih ne poznajo, sicer bi me ne preganjali. Kraljica je inostranka in jako nepriljubljena, ter so njene osebne koristi vedno navskriž z onimi dežele, kar mene kot Španjca v srce skeli, ter se ji bodem povsod upiral. Da moja politika ni napačna, ravidno je iz pisem, ki mi dohajajo iz celega sveta jako sočutna; le iz Avstrije in Nemškega dobivam same zabavljice brez podpisov. Nadjam se, dejal je konečno vojvoda, da mi bodo ječo zamenili s prognanstvom. Če je vse to res, potem — nevaren bi bil mož, ki bi vtegnil na Španskem še velike homatije napravljati, če ga ne bodo vedno v pesteh imeli. Na spravo bi niti misliti ne bilo.

Na Angleškem čutijo menda velike dogodke, ki se imajo zopet v vladnih krogih vršiti. Home Rule ali irska zemljiška postava jim dela toliko preglavice. Gladstone bi rad Irceem zdatno in korenito pomagal, da bi se v resnici kaj poznalo, Angleži so s tem tudi zadovoljni, toda pravijo, tako, da mi ne bomo nobene škode imeli. To bode pa že težko, kajti tudi na Angleškem ni lahko mogoče, da bi bil volk sit in ova cela. Posebno pa gorenja zbornica neče prav nič vedeti o kaki preosuvi na Irskem, pri kateri bi se dosedanje pravice in dohodki angleških grajščakov in lordov prikrajševale. Zato se mu bode na vso moč uprla in že sedaj noče o Gladstonovem predlogu prav nič slišati. Premisliti si bodo pa že še na ta ali na oni način morali, kajti Gladstone razvija v najnovejšem času občudovanja vredno mladeniško odločnost in če ne pojde drugače, bode celó nove volitve razpisal. Če ga gorenja zbornica do tega koraka pritira, kar si bo pa menda dobro premislila, potem se bode na Irskem vse tako presukalo, kakor se je pri nas leta 1848. Lordje to vedó, in bodo menda rajši nekaj prijenjali, kakor pa da bi se vsega tvegali. Zopetna kriza v kabinetu je pa menda neizogibljiva.

Izvirni dopisi.

Z Dunaja, 17. marca. (Minister Pino in njegov naslednik.) Današnja „Wiener Ztg.“ razgláša cesarski pismi, kterih prvo ministerskemu predsedniku naznanja, da je cesar sprejel odstavko kupčijskega ministra barona Pinota, in začasno vodstvo kupčijskega ministerstva izročil sekijskemu načelniku baronu Pusswaldu; drugo pa baronu Pinotu izreka cesarsko priznanje za njegovo zvesto in patrijotično službovanje.

Kaj je pravi vzrok odstopu Pinotovemu, naznanil sem ob kratkem v dotičnem telegramu. Baron Pino je namreč 26. februarja izdal neki ukaz gledé oskrbovanja poštnih hranilnic. Za ta ukaz dobil je sicer Najvišje privoljenje, ali svojim tovarišem ga ni prej naznanil. Ker pa ta nova osnova poštnih hranilnic njenemu vodju daje skoraj enako oblast,

bral po slovanskih listih, sedaj naj pa kdo trdi, razkolniki bi prestopili v katoliško cerkev, ko bi imeli slovansko službo božjo. Vrbovčani so prosili cesarja, naj jim dovoli vsak teden četrtek! No, saj tega že imate, reče jim cesar. Tako starovercem ni treba dovoljevati slovanske službe božje, uniti jo že imajo. Tudi razkolniki jo že imajo in to bi svobodno lahko obdržali, naj bi le hotli v katoliško cerkev prestopiti. V katoliške cerkve vpeljati slovansko službo božjo, se pa pravi, najvolnejše rečeno, sebi zapreke delati tam, kjer ni treba. Svoje dni so ceste delali, a cesta je morala iti tam, kjer je pred šla steza, po eni strani hriba gor, po drugi doli, tudi po strmi rebri, rekli so še ti premeteni ljudje. Kmetje si bodo kaj zaslužili s priprego; koliko bi bilo v gmotnem oziru napredka, o tem raje nič ne govorim.

(Konec prih.)

kakoršno imajo ministri, in so vsled tega finančnemu in kupčijskemu ministru samemu jako vezane roke, drugi ministri s tem ukazom niso bili zadovoljni; Pinotu ni toraj ostalo drugzega, kakor ukaz preklicati ali pa odstopiti. Odločil se je za odstop. Nekteri sodijo, da bode moral najbrže odstopiti tudi Coch, vodja poštno-hranilničnega oddelka, ki je menda najbolj kriv omenjenega ukaza. Vendar se pa to še ne vé; novi minister bo lahko preklical ukaz svojega prednika, in ako se bo Coch temu vdal, ne bo imel vzroka izstopiti iz službe. Liberalni listi se vé, da trdijo, da je moral baron Pino odstopiti zarad napadov gledé železnice iz Praga v Duhce-Bodenbach. Tudi zadevo Kaminskega obudili so zopet od mrtvih, da bi tem laglje pokopali Pinota, toda v dobro podučenih krogih se zagotavlja, da je odstopu kriv edino le prej omenjeni razpor med kupčijskim in denarnim ministrom.

Kdo bode Pinotu pravi namestnik, se še ne vé, ampak le vgiha. Jedni pravijo, da bodeta sedaj namesto jednega dva ministra, jeden za kupčijski in jeden za prometni oddelek. Kupčijski minister postal bi baron Pusswald, sedanji začasni voditelj, prometni minister pa sekijski načelnik Wittek. Zopet drugi so pisali, da bo Pinotov naslednik vodja državnih železnic, baron Czeditz, tretji pa so imenovali českega poslanca grofa Deyma. „Montagsrevue“ je pa celó pisala, da kupčijski minister postane levičarski poslanec Chlumecki, ki je nekdanja to službo že opravljal, in da Taaffe zopet prav resno misli na srednjo stranko, za katero je Chlumecky kakor nalašč. Danes zopet poroča „Tagblatt“, da so vprašali grofa Coroninija, bi li ne hotel morda on prevzeti kupčijskega ministerstva. Toda zdí se mi, da so to nevtemeljena in prazna vgihanja liberalnih listov, ki pri vsaki premembi v ministerstvu mislijo, da se zopet bliža njih čas.

Gledé ministra Pinota opomnil sem pri raznih prilikah, da je bil on jeden najbolj delavnih in najbolj postrežljivih ministrov. Ako je imel kdo kako reč pri njem opraviti, pomagal mu je, ako je bilo le količkaj mogoče. Zlasti je imel srce za naše južne dežele, in kar se je gledé dolenske železnice godilo v zadnjem času, godilo se je večidel vsled njegove posebne naklonjenosti. Zato moramo ravno mi Slovenci obžalovati, da je Pino odstopil, ker ne vemo, česa se nam bode za naše dežele nadejati od njegovega naslednika. Jako škoda bi tudi bilo, ko bi Pino z ministerstvom odložil državno poslanstvo, ker bi bil potem na Koroškem gotovo zopet izvoljen kak nemški liberalec. Iz Celovca se je res včeraj že telegrafiralo tukajšnjim listom, da je Pino odložil mandat, pa v državnem zboru samem se o tem nič ne vé, in „Presse“ pa „Fremdenblatt“ naravnost pišeta, da Pino obdrži poslanstvo. Tudi vlada menda ne želi, da bi baron Pino odložil mandat. Sicer pa se bo z volilei morda sam pogovoril, ker se je odpeljal v Velikovec.

Slovenci bi gotovo najraje videli, ko bi ga vlada poslala zopet za cesarskega namestnika v Trst in barona Pretisa dejala v zasluženi pokoj. Pod njim bi se „irredentovska“ golazen ne šopirila tako, kakor sedaj, ko Trst čedalje bolj zgublja značaj avstrijskega mesta. Posebnega odlikovanja Pino sedaj ni dobil, ker še ni leto preteklo, ko je bil odlikovan z redom železne krone prve vrste.

Domače novice.

(Za Šentpetersko župnijo v Ljubljani) si usojam sklicati vstanovni podružnični zbor družbe sv. Cirila in Metoda na 21. t. m., t. j. na prihodnjo nedeljo ob 4. uri popoldne v prostore Schreiner-jeve pivnice (Schreiner's Bierhalle) na sv. Petra cesti.

Pooblaščenec.

(Dramatično društvo) ima jutri dopoldne ob 11. uri v čitalnici v društveni sobi svoj občni zbor, na kterega vse prijatelje in ude slovenske Talije še enkrat opozorujemo.

(Štiri mesece ječe) dobil je Sežanski kmet Čebulak, ker se je na surov način občinskemu stražniku vstavljal, kteri ga je hotel iz krčme spraviti, kjer je Čebulak razsajal.

(Odpovedala sta se mestnemu odborništvu) dva jako delavna mestna odbornika gg. Hribar in Lednik.

(„Laibacherici“) za danes le toliko v odgovor, da naj gledé kneza Windischgrätza bere naš današnji uvodni članek, pa bo takoj videla, koliko je njeno kokodakanje vredno.

(„Slovenski Narod“) naj bi bil včeraj rajši sebe za nos prijel, kakor pa da se je iz „Slovenca“ norčeval gledé „zakonika“ in „nove postave“ samo zato, ker je besedica „načrt“ v naglici izostala. To pa vendar lahko vsakdo vé, da navadno se vladni načrti kot postava sprejemajo, zlasti če je vladi večina državnega zbora prijazna. „Slovenec“ pa tudi nikjer trdil ni, da je nova postava že sklenjena, temveč je v obče pisal: „Po novi postavi rubež ni več neomejen, da bi smel upnik dolžnika kar tako rekoč golega pod kap posaditi, temveč se mora skrbno varovati, da mu ne pobere kake reči, ki je dolžniku neogibno za živež potrebna, ako noče sam s postavo navskriž priti. Dobro je toraj treba vedeti, kaj se sme in kaj se ne sme zarubiti. Poglavitne točke našete so v sledečih paragrafih“. Nedolžna, po naključji izostala beseda „načrt“ je dala „Slov. Narodu“ priliko, da je z vso zasmehljivo strastjo po „Slovencu“ mahal. No, svobodno mu veselje — znabiti mu je še ravno toliko vrstic manjkalo! Naj bi pa hoteli vse „kozle“ „Narodove“, vse „race“ in drugo zverinjad na tako tanjko teftnico devati, bi večinoma vsak „kozel“ — znabiti tudi neznatna „račica“ težja bila, kakor ta „Slovenčeva“ nepazljivost. N. pr. v torek je „Narod“ po svetu raznašal, da je v jezikovni odsek z dr. Poklukarjem tudi gospod kanonik Klun izvoljen. Tudi mi bi ga bili lahko poprašali kje je to izvedel, zlasti ker smo imeli imenik izvoljenih pred očmi, v kterem med vsemi 36 poslanci Kluna ni najti, a nismo ga, ker vemo da se to lahko vsakemu listu primeri. A, se vé, zavirljiva strast do bližnjega ne dá molčati. Pa, čemu dalje! „Slov. Narod“ naj le pred svojim pragom pometa, bo imel dovolj opraviti.

(Spremembe učiteljstva na Kranjskem.) Gosp. Henrik Podkrajšek, do sedaj učitelj v Borovnici, pride na drugo učiteljsko mesto v Radovljico. Stalno so nastavljeni gg.: Ljudevit Vagaja, učitelj v Kopanji, Anton Rozman, učitelj v Žabnici, in Anton Kadunec, učitelj v Hinah. Gospica Mat. Parma, začasna učiteljica v Lokvi, dobila je začasno tretje učiteljsko mesto na čveterorazrednici Vipavski, in gospica Ludovika Košenini, dobila je drugo učiteljsko službo na dvorazrednici v Dragatuši.

(Razpisana) je služba c. k. voditelja zemljiških knjig v Laškem trgu do 16. aprila.

(Kranjska hranilnica) imela je predvčeranjem svoj občni zbor. Silno premoženje tega zavoda pomnožilo se je leta 1885 za 1.596.712 gold. 80 kr. in znaša sedaj 22.209.703 gold. 73 kr. Posodila je leta 1885 na hipoteke 252.410 gold., vrnilo se jej je pa 406.871 gold. 74 kr. — V zastavljišču se je uložilo 24.189 predmetov za 101.173 gld. — Rezervnega zaklada ima 2.367.197 gld. 80 kr.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda v Trstu) je c. kr. ministerstvo notranjih zadev dovolilo.

(V Tržaškem mestnem zboru) sklenila se je včeraj prošnja na vlado, da bi se zvezna železnica med Herpeljsko in južno železnico ne delala ob ob morskem bregu pred mestom, ampak pod hribom sv. Jakoba in po ulici „Torrente“. Za bolnišnico, v katero se bodo sprejemale za kolero bolne osebe, so odločili 4500 gld. Konečno se je še sklenila spomenica na trgovinsko ministerstvo, da naj se tarifna politika na železnicah tako vredi, da vožnja v Trst ne bode dražja, nego vožnja v Reko.

(Tržaško veteransko društvo) imelo je v preteklem letu 943 udov in 7873 gld. 9 kr. premoženja.

(Tržaški župan) dr. Bazzoni bo morda vendar-le še ostal, ker mu je sedaj došlo cesarjevo potrjenje.

Razne reči.

— Nadvojvoda Albreht v Bosni. O tem piše „Bosn Post“: Nadvojvoda Albreht bode prišel 5. maja v Dubrovnik, tam ga bode pričakoval deželni oblastnik iz Bosne, baron Appel, ki bode šel tje 2. maja. 6. maja prestopi nadvojvoda mejo Hercegovine in tam se začne potovanje, na katerem bode ogledal najvažnejše sosednih dežel. 15. maja bode, kakor se misli nadvojvoda prišel v Sarajevo, in v šestih letih bode prvokrat, da vstopi član svitle cesarske rodovine v to mesto.

— Iz Lakrome se poroča, da se je soproga svitlega prestolonaslednika prehladila med potjo iz Pulja v Dubrovnik, da je bila dva dni v postelji, a sedaj je zopet zdrava. Vreme v Lakromi je nenavadno slabo, sobe v gradu so morali kuriti. — V Dalmaciji je bil nenavaden mraz, mandelnova drevesa, ki so že cvetela, so pozebla. (Brčkone je sedaj tudi tam bolj toplo in se je vreme presukalo, kakor pri nas.)

— Pasteur-jev zavod v Petrogradu. Princ Aleksander Petrovič iz Oldenburga se je trudil, da dohode v Petrogradu zavod, kjer se bodo od steklih žival popadeli lečili, kakor pri Pasteur-ju v Parizu. Osnova je ta zavod cesarski dvorni zdravnik Kruglevski na prizadevanje imenovanega princa.

— 19. Rusov je šlo pretekli teden preko Kolina v Pariz. Popadel jih je stekli volk, ene na lica, druge na prsi, nekatere na roke in noge. Spremljal jih je ruski tolmač, zdravnik in trije strežaji. — Bili so v nedeljo pri službi božji, kar se zakadi med nje stekli volk. Bil je pa ta vdomačena žival, ki je hodila za gospodarjem, kakor pes. Po hudem boji ga je vkrotil močni možak. Vsi ti šli so k znanemu zdravniku Pasteur-ju, ki ozdravlja pasjo steklino.

— „Alliance Française“ (francoska zveza) je bila osnovana v ta namen, da bi širila francoski jezik v inozemstvu. Zveza je bila osnovana pred poldrugim letom. Poročilo tega društva kaže, da je podpirala 50 šol, te šole vodijo povsod misijonarji in redovniki. Društvo podpira tudi nekatoške šole, vendar teh je le ena desetina. Med podpiranimi je rimo-katoliška in druge katoliške šole v Carigradu, višja šola jezuitov v Beirutu, več šol v Palestini, Mali Aziji, Egiptu in Afriki, vse krščanske šole v Tuneziji. Med temi je tudi česka višja šola v Pragi. Misijonarjem je potem takem pomoč prišla, katere v resnici potrebujejo, pa tudi zaslužijo.

— Divje kamele severno-amerikanskega ozemlja (teritorija) Orizona. So pa to eno in dvogrbne kamele. L. 1850 so imeli v Teksasu kamele zaradi nagle odprave vojaške pošte ob mejah. Izvrstno so jih rabili, a ni jih bilo treba več, ko so deželo obljubili, začeli so delati ceste, graditi železnice. Pozneje so jih rabili, ko je v Coloradi komisija svet merila in nekaj časa so jih rabili, da so nosili živež kje v rudarska mesta, pa rude nazaj. — Pozneje jih niso mogli več rabiti za to, ker se je druga tovarna živina plašila nad kamelami in se zgodilo več nesreč, tako da so ameriškanski in mehiškanski tovarniki velbloda vstrelili, ako so ga srečali. Več se ni nihče za nje zmenil, in so se udomačile v deželi med Colorado in Gilo, kjer je še malo ljudi in tam se v malih trumah po deželi pasejo. Pred kratkim je vse te živali — menda 150 — kupil od ameriškanske vlade nek podjetnik za 10.000 dolarjev. Misi jih rabiti v severnih deželah Mehike za prenašanje rude iz rudnikov. No, sedaj še slonov ni v Ameriki, potem imajo vse živali starega sveta. Znano je, da pred prihodom Evropejcev v Ameriki ni bilo naših najkoristnejših pitalnih živali: goved, konj, ovac, koz, prešičev, največja tovarna žival je bila lama — večja od koze, a manjša od kamele — v južnih ameriškanskih gorah, — najbolj se pa ponašajo naše domače živali v južni Ameriki na Chilenskem, sicer pa severno-amerikanska goveda postaja nekako tapiru podobna, tudi živali se po kraji zvržejo.

Telegrami.

Dunaj, 17. marca. Cesarko pismo na grofa Taaffeja odpušča trgovskega ministra Pinota iz ministerstva in pooblašča sekcij-skega načelnika Pusswolda za začasnega voditelja ministerstva. V lastnoročnem pismu pa cesar baronu Pinotu izreka popolnoma priznanje za velikeletno požrtovalno in jako marljivo državno službovanje.

London, 18. marca. Chambelain in Trevelyan sta odstopila. Gladstone jima je svetoval stvar še enkrat dobro premisliti. Kakor se čuje, hoče Gladstone svoj načrt predelati, in sicer tako, da se bo tudi pomislilom teh dveh imenovanih lordov izognil.

Listnica vredništva.

Nekemu: Vaš spis je dober, a v neki reči bi vendar radi imeli pojasnjenja, kje pa naj izvemo, kdo je dopisnik?
G. J. Z. v K.: Tega nikakor ne moremo objaviti, če ne bomo, da bi se nam vse smijalo.
G. P. J. v L.: Tudi z Vašim dopisom ne moremo na dan, pa zaradi drugih vzrokov. Ne zamerite in ne pozabite nas prihodnjice.

Sl. odboru v —: Takih naznanil o postnem času ne bomo več objavljali, ker se s krščanskimi načeli ne strinjajo. Ni zadosti, da je veselica sama ob sebi pripuščena, ampak mora biti tudi o pravem času. Tudi ženitninsko veselje je pripuščeno, je celó cerkveno, a v postnem času vendar ni dovoljeno. — Včeraj smo sicer enako veselico naznanili, a le zaradi dobrega namena in drugih vzrokov; nič pa se ne obotavljamo spoznati, da smo to naznanilo prav težko v „Slovenca“ videli in da bi bila veselica v vsakem času bolj umestna — še zlasti pa za prihodnje odgojitelje slovenske mladine.

Umrli so:

16. marca. Franc Majer, mestni ubogi, 72 let, Rožne ulice, št. 31, prsna vodenica.
17. marca. Ana Cavallar, zasebnica, 66 let, Gledališne ulice št. 1, jetika.

V bolnišnici:

16. marca. Ivana Trap, gostija, 63 let, Exudat pleur. dextra. — Jakob Jenko, delavec, 67 let, Catarrh intestin. chron. — Andrej Likozar, tesar, 48 let, jetika.
17. marca. Franc Kovač, delavčev sin, 3 leta, jetika.

Izdajatelj in odgovorni tiskar Josip Jerič.

Tuji.

16. marca.

Pri **Matiču:** J. Schwarz, trgovec, z Dunaja. — Josip Heinrich, trg. pot., iz Müzzuschlaga. — J. Klein, trgovec, iz Budapešte. — Glanzmann, trgovec, iz Trsta. — Amalija Gerdešič, uradnikova soproga, s hčerjo, iz Novega mesta.

Pri **Stonu:** D. Wild, trgovec, iz Züricha. — Janez Jeiteles, trgovec, iz Praga. — Karl Abart, c. k. poštar, iz Merana. — Peter Rieder, mesar, s hčerjo, iz Št. Mohora. — A. Dietrich, posestnik, iz Postojne. — Anton Suša, trgovec, iz Senožeča.

Pri **Tavčarji:** Anton Abel, trgovec, z Dunaja. — A. Lončarič, stavb. podvzetnik, iz Reke.

Pri **Južnem kolodvoru:** E. Weiss, trgovec, z Dunaja. — Marija Demšar, posestnica, iz Loke.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	termomera po Celziju			
7. u. jut.	729.41	+ 1.2	brezv.	megla	
17. 2. u. pop.	730.26	+ 4.0	sl. szp.	jasno	0.00
9. u. zveč.	732.91	— 0.2	sl. szp.	jasno	

Zjutraj megla, pozneje solnce. Srednja temperatura +1.7° C., za 1.6° C. pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

18. marca.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85 gl. 75 kr.
Srebrna " 5% " 100 " (s 16% davka)	85 " 80 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	114 " 30 "
Papirna renta, davka prosta	101 " 90 "
Akcije avstr.-ogerske banke	878 " — "
Kreditne akcije	303 " 10 "
London	125 " 85 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleond.	9 " 99 "
Ces. cekini	5 " 92 "
Nemške marke	61 " 60 "

Od 17. marca.

Ogerska zlata renta 4%	104 gl. 10 kr.
papirna renta 5%	95 " 50 "
Akcije anglo-avstr. banke	200 gl. 118 " — "
Länderbanke	116 " — "
avst.-oger. Lloyd v Trstu	620 " — "
državne železnice	255 " 10 "
Tramway-društva velj. 170 gl.	206 " — "
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 129 " 50 "
4% " " 1860	500 " 139 " 75 "
Državne " srečke " iz l. 1864	100 " 170 " 75 "
" " " " 1864	50 " 169 " 75 "
Kreditne srečke	100 " 179 " 75 "
Ljubljanske srečke	20 " 22 " — "
Rudolfove srečke	10 " 20 " 25 "
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	118 " — "
Ferdinandove sev.	108 " — "
5% štajerske zemljišč. odvez. obligac.	104 " — "

O sv. Juriju tek. leta boče tukaj spraznjena

služba orgljavca in cerkvenika.

Kdor jo želi dobiti, naj se oglasi z navadnimi spričevali pri čast. gospod. župniku v Št. Juriju blizu Kranja.

(3)

Pretužnega srca izjavljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, da je naš sin oziroma brat

MAKS PAPEŽ

danes 17. marca 1886 ob 4. uri popoldne v šestnajstem mesecu svoje starosti za božjostjo umrl.

Pogreb boče 19. t. m. ob 3. uri popoldne od „knežjevega dvora“ v gospodskih ulicah.

V Ljubljani 17. marca 1886.

Dr. Franc in Matilda Papež roj. Treo, stariši.

Franc Papež, Marija in Emelija Papež, brat, sestr.

Izšla je ter se dobiva v **Katoliški Bukvarni** v Ljubljani knjiga:

Kmetom v pomoč.

Narodno-gospodarska razprava.

Spisal

IVAN BELEC,

župnik.

Knjiga obsega 9 pol v osmerki. — Cena ji je 25 kr., po pošti 5 kr. več, kdor jih vzame deset skupaj, dobi najmanjsto brezplačno.

V „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani je dobiti:

DUHOVNO PASTIRSTVO.

Slovenskim bogosloveem in mašnikom

spisal

(8)

Anton Zupančič,

profesor pastirstva.

I. del (oseba pastirjeva, homiletika, katehetika) stane 1 gl. 20 kr., po pošti 1 gl. 30 kr.

II. del (splošnja liturgika, ljudske pobožnosti, brevijar, sv. maša) velja 95 kr., po pošti 1 gl. 5 kr.

III. del (sv. zakramenti) velja 1 gl. 5 kr., po pošti 1 gl. 15 kr.

IV. del (zakramentali, duhovno vladanje, pismarska opravila) stane 60 kr., po pošti 65 kr.

Cena celi knjigi 3 gld. 80 kr.

Najboljši

papir za cigarete

je

LE HOUBLON

Francoski izdelek

CAVLEY-a & HENRY-a v Parizu.

Pred ponarejenim svarimo!

Ta papir priporočajo gg. dr. J. J. Pohl, dr. E. Ludwig, dr. E. Lippmann, profesorji kemije na Dunajski univerzi, jako toplo in to zaradi tega, ker je jako fin, popolnoma čist, in ker nima prav nobenih škodljivih snovi primešan.

(14)

Piccoli-eva esenca za želodec.

Katero pripravila

G. PICCOLI, lekar v Ljubljani.

Ozdravlja kakor je razvidno iz zahvalnih pism in zdravniških spričeval bolezni v želodcu in trebuhu, bodeenje, krč, želodečno in premenjavno mrzlico, zabasane, hemeroidne, zlatenico, migreno itd. in je najboljši pripomoček zoper gliste pri otrocih.

Pošilja izdelovatelj po pošti v škatlicah po 12 steklenic za 1 gld. 36 novc.

Pri večem številu dobi se primeren odpust.

Cena eni steklenici 10 kr.

Gosp. Gabrielu Piccoli-ju, lekarju v Ljubljani.

Na zahtevanje potrjujem, da sem Vaš evet za želodec, kojega deli so mi dobro znani, v velikih slučajih uspešno rabil proti boleznim v želodcu in zlati žili.

Ljubljana, mesec januar 1884.

(35) Dr. Emil vitez pl. Stöckl,

c. k. vladni svetovalec in deželno-sanitetni poročevalec.

Podpisani potrjuje, da ima želodečna esenca ljubljanskega lekarja Piccoli-ja hitre in prečudne zdravilne moči. Z njo ozdravelo je mnogo ljudi moje in sosedne župnije; komaj preteče dan, da ne bi kdo prišel k meni, ki me prosi za jedno steklenico želodečne esence, kojih imam vedno nekoliko pripravljenih.

A. Wlassich, župnik-kanonik. Plomin, Primorsko.

Antirrhéumon, najboljšo zdravilo proti prehlajenju, kostobolji, bromoti delavnih čutnic, bolečinam v križi in v prsih, prehladnim bolečinam v glavi in v zobeh. Steklenica 40 kr.

Pastile santoninske; (kolesci zoper gliste) izkušeno zdravilo zoper gliste, škatljica 10 kr., 100 kosček. 50 kr. 1000 kosčekov 4 gld. 2000 kosček. 6 gld.

Salicilne pastile proti prehlajenju najboljši pripomoček proti davici (difteritis), pljučnim, prsnim in vratnim bolečinam, zoper kašelj in hripavost, škatljica 20 kr.

Zeliščni prsni sirop. Ta iz zdravilnih zelišč izdelani sirop se rabi z najboljšim uspehom proti vsem prsnim in pljučnim boleznim, zasliženju, kašlju, hripavosti, dušljivem kašlju itd. Odraščeni naj vzamejo 3 do 4 žlice vsaki dan, otroci pa toliko žlice. Steklenica 36 kr.

Tu navedena, kakor vsa

druga zdravila se

zmiraj sveža dobé

v lekarni

G. Piccoli-ja

„Pri Angelu“

v Ljubljani,

na Dunajski cesti,

kjer se naročila takoj po pošti proti povzetji izvršujejo.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.